

همه چیز درباره لینوکس SuSE Linux 8.0 Professional

آیا یک کاربر دلسرد و بندوز میتواند از مایکروسافت دوری کند، لینوکس با وجود اصلاحات بسیار، همچنان پیچیده است

ممکن است از در اختیار داشتن ویندوز XP بسیار راضی باشید اما این ویندوز نقاط ضعف فراوانی دارد. ناسازگاری این سیستم عامل جدید با نرم افزارهای قدیمی و مشکلات امنیتی آن، همچنان موجب عصبانیت بسیاری از کاربران میشود.

البته سوالی که برای کاربران کامپیوترهای شخصی مطرح میشود این است که جایگزین ویندوز چیست؟ اگر چه لینوکس، رقیبی برای ویندوز محسوب میشود اما، نمیتوانیم بگوییم که در تمامی موارد بهتر از ویندوز است. برای آنکه دریابیم آیا لینوکس سرانجام برای کاربران معمولی کامپیوترهای شخصی مناسب است یا خیر، یکی از نسخه های آن، یعنی SuSE Linux 8.0 Professional را بررسی کردیم می توانید آن را به صورت رایگان از سایت www.suse.com دریافت کنید. SuSE در اروپا بسیار شهرت دارد و بسته آن به همراه مجموعه ای از دفترچه های راهنما و نرم افزارهای مفید روی CD-ROM عرضه می شود.

اگر تصور می کنید ویندوز آن گونه که میخواهید نیست و نخواهد شد، لینوکس سیستم عاملی است که به شما امکان می دهد به بهترین وجه آن را سفارشی کنید، مثلاً می توانید دسکتاپ خود را به طور کامل تغییر دهید. همچنین لینوکس در مقایسه با ویندوز، امنیت بسیار بالایی دارد و با سخت افزارهای بیشتری، از پردازنده های ۴۸۶ گرفته تا جدیدترین آن، یعنی پنتیوم ۴ سازگاری دارد. در بسیاری حالات، لینوکس به جای اینکه یک سیستم عامل متحدالشکل باشد، مجموعه ای نامحدود از بلوکهای قابل سازماندهی مجدد است.

اما لینوکس همچنان مشکلات بسیاری را برای کاربران جدید ایجاد می کند. درایورهای لینوکس برای بعضی از سخت افزارها کمیاب است. فایل سیستمهای ناآشنا، پیغامهای خطای مبهم و نیازهای گاه و بیگاه به کامپایل برنامه های کاربردی از کدمنبع، کاربران ویندوز را نسبت به تغییر سیستم عامل خود مردد می سازد.

چه کسی به لینوکس نیاز دارد؟

امروزه، عرضه کنندگان لینوکس بسیاری از ویژگیهای کاربر پسند را به آن افزوده اند که مدتهای مدید، کاربران قدیمی ویندوز منتظر آن بودند. این ویژگیها عبارت اند از: نصب کنندهای خودکار، دفترچه های راهنما، رابط های گرافیکی منظم و پشتیبانی تلفنی.

از طرفی می توان گفت لینوکس بسیار ایمنتر از ویندوز است و این موضوع برای تمامی کاربران در هر کجا که باشند اهمیت دارد. انجمن لینوکس به طور مرتب، برای مشکلات امنیتی، در همان روزی که اشکالات گزارش می شوند، برنامه های ترمیمی عرضه می کند. همچنین کاربران لینوکس با افتخار می گویند تا به امروز هیچ ویروسی نتوانسته است این سیستم عامل را مورد هدف قرار دهد.

روشهای سفارشی سازی < در لینوکس، احتمالاً بیش از حد مفید هستند و حتی میتوانند موجب ترس کاربران با تجربه کامپیوتر شوند. برخی از کاربران معتقدند، زمانی که باید صرف نصب و پیکربندی لینوکس و یادگیری آن شود به نصب رایگان آن نمی آزد.

آن دسته از کاربران ویندوز که مایلند از لینوکس به صورت آزمایشی استفاده کنند، احتمالاً افرادی نسبتاً با تجربه و کنجکاو هستند و از ویندوز ناامید شده اند. اما شما اگر کاملاً از ویندوز راضی هستید و میتوانید با برنامه های کاربردی و سخت افزارهایی که در اختیار دارید به خوبی کار کنید، ارزش این درس را ندارد که به یک سیستم عامل دیگر تغییر مسیر داده و آن را از ابتدا بیاموزید.

ترکیب لینوکس با ویندوز

اگر مطمئن نیستید که لینوکس برای شما مناسب است یا خیر، می‌توانید آن را در کنار ویندوز نصب کنید. در این صورت اگر متوجه شدید که به گروه یاز برنامه‌های ویندوز نیاز دارید که جایگزینی برای آنها در لینوکس وجود ندارد، می‌توانید به راحتی با راهاندازی مجدد، از لینوکس به ویندوز سوئیچ کنید.

ممکن است در برخی مواقع، راه اندازی دوگانه لازم نباشد. اغلب بسته‌های توزیع شده لینوکس به همراه نرم‌افزاری به نام Wine عرضه می‌شوند. این نرم افزار حدود ۱۱۰۰ برنامه کاربردی ویندوز به همراه تنظیم فایل‌های پیکربندی را در لینوکس اجرا میکند. یکی از نقاط ضعف برنامه Wine این است که بیش از هزاران برنامه کاربردی ویندوز، هنوز با آن سازگار نیستند و اجرای برنامه‌های کاربردی سازگار، حتی برای کاربران ماهر نیز مشکل آفرین است.

طریقه نصب

به صورت کلی، نصب لینوکس SuSE با نصب ویندوز تفاوت چندانی ندارد. در مقایسه با ویندوز، نصب آن حدود نیم ساعت تا یک ساعت طول میکشد. در هنگام نصب لینوکس، لازم است برخی از تنظیمات را به صورت دستی انجام دهید. این تنظیمات ممکن است برای افرادی که مهارت آنها در زمینه کامپیوتر کمتر از حد متوسط است، گیج کننده باشد.

اگر کامپیوتر شما به قدر کافی جدید باشد که بتوانید از درایو CD یا DVD، آن را راهاندازی کنید، نصب لینوکس بسیار آسانتر است. در غیر این صورت باید این کار را به کمک فلاپی انجام دهید. در مراحل اولیه، لینوکس بسیار شبیه ویندوز ۲۰۰۰ یا XP است. سیستم با دیسکت نصب راه اندازی می‌شود و سیستم عامل به صورت خودکار، سخت‌افزار را شناسایی می‌کند؟ درایورهای مربوطه را بارگذاری کرده و در مورد پارتیشن بندی از شما سوالاتی می‌پرسد.

لینوکس پیش از آنکه فایلها را در هارددیسک کپی کند، لازم است که پارتیشن‌ها را با فایل سیستم‌های خودش راه اندازی کند. نصب کننده لینوکس نیز همانند ویندوز ممکن است در این کار به شما کمک کند. اما به خاطر داشته باشید، فضایی از هارددیسک که برای لینوکس کنار گذاشته می‌شود، به وسیله ویندوز قابل استفاده نیست. بسته به نسخه لینوکس و گزینه‌هایی که انتخاب میکنید، ممکن است برای نصب اولیه آن به همراه یک رابط گرافیکی و مجموعه Office، به ۸۰۰ مگابایت فضای هارددیسک نیاز داشته باشید. درست به اندازه ویندوز ۲۰۰۰ یا XP با برنامه‌های کاربردی آن.

گام مهم دیگر، انتخاب رابط گرافیکی کاربر برای نصب است. رابط‌های گرافیکی متعددی برای جلب توجه شما وجود دارند اما دو نوع پیشرفته آنها KDE و Gnome است که از حیث عملکرد و شکل ظاهری همانند ویندوز هستند و منوها، نوار وظیفه و کنترل‌های مشابه در پنجره‌ها را دارند. نسخه SuSE از KDE، در هم و برهم به نظر میرسد، اما مملو از ابزار است. Gnome که روی یک سیستم مشابه اجرا میشود، شبیه سیستم عامل Mac OS X از شرکت اپل است. اگر در لینوکس سبکی را دوست نداشته باشید، می‌توانید نوع دیگر آن را از اینترنت دریافت کنید و یا رابط خود را در زمان ورود به سیستم انتخاب کنید. برنامه‌هایی که با یک رابط گرافیکی سازگار هستند، تحت رابط دیگری نیز به خوبی کار میکنند. در نهایت لازم است تصمیم بگیرید که کدام برنامه کاربردی و برنامه سودمند نصب شود. در این رابطه SuSE با مجموعه تنظیمات خود که معادل نصب ویندوز است، فرآیند تصمیم‌گیری را برای شما نسبتاً آسان میکند. تعداد برنامه‌های کاربردی رایگان لینوکس بسیار زیاد است به طوری که کاربران تازه کار را دستپاچه میکند!

ورود به سیستم در لینوکس

ایجاد حساب‌های کاربری گام مهم دیگری است که احتمال دارد از نظر کاربران ویندوز جدید باشد. در ویندوز ۹x، حساب‌های کاربری یک ویژگی کم اهمیت است، اما در لینوکس همانند ویندوز XP، 2000 و NT، شخص مشخصی باید مسوول اعمال انجام شده در سیستم عامل باشد. در این سیستم عامل، شما حداقل با ۲ حساب رو به رو میشوید: حساب مدیریتی که نامیده میشود و حساب دیگری که برای استفاده روزانه ایجاد خواهد شد. فقط کاربرانی که با حساب به سیستم وارد میشوند، میتوانند نرم‌افزارهای سیستمی را نصب کنند و یا تنظیمات سیستم را تغییر دهند. لینوکس به شما امکان میدهد که به طور موقت به عنوان مدیر به سیستم وارد

شود تا برنامه های خاصی را اجرا کنید. این قابلیت موجب امنیتی نسبتاً بالا و صرفهجویی در وقت میشود. به عنوان مثال، ابزار راهاندازی و پیکربندی SuSE با نام YaST2 به طور معمول پیش از آنکه تغییری ایجاد کند، کلمه عبور را از شما سوال میکند. از طرفی دیگر، نسخه خانگی ویندوز XP در قالب تسهیلات، مشکلاتی در امنیت به وجود میآورد: تمامی کاربران مزایایی معادل حساب در لینوکس دارند! از این نظر، لینوکس کاملاً برتر است.

زندگی در فضای لینوکس

در آخرین راهاندازی سیستم پس از نصب نهایی لینوکس، LILO راه انداز لینوکس به صورت مختصر، منویی از سیستم عملیاتی قابل راه اندازی نمایش می دهد. اگر قصد دارید اغلب اوقات سیستم خود را با ویندوز راه اندازی کنید، ابزار پیکربندی همراه با نسخه لینوکس، میتواند تنظیمات پیش فرض LILO را تغییر دهد.

اگر خوش شانس باشید، نصب کننده لینوکس، پیوندهایی به پارتیشن های درایو ویندوز شما روی دسک تاپ ایجاد می کند. اما اگر نسخه لینوکس شما با فایل سیستم NTFS ویندوز XP سازگار نباشد، ممکن است نتوانید به فایل های پوشه My Documents یا جای دیگری در ویندوز دسترسی یابید.

درجایی که ویندوز با یک صفحه نسبتاً بزرگ ثابت، فرآیند راه اندازی را پنهان می کند، لینوکس SuSE، لیست فایل هایی را که بارگذاری می کند و چگونگی تکمیل شدن فرآیند را در یک اسکرول سریع نشان می دهد.

در برخی موارد، برپای اتصال اینترنت در لینوکس میتواند به آسانی و یا شاید سادهتر از ویندوز باشد. اگر لینوکس را در شبکه های اجرا کنید، احتمالاً بلافاصله پس از نصب لینوکس، اتصال شما با شبکه محلی و اینترنت برقرار خواهد شد فقط لازم است تا نام یک میزبان برای کامپیوتر خود انتخاب کنید. اگر کارت شبکه شما، درایورهای لینوکس داشته باشد، باید بتوانید فوراً Online شوید. اما مودمهایی که به ویندوز منکی هستند و به Winmodems موسومند، ممکن است در لینوکس کار نکنند. سایت Linmodems.org، راهنماییهای لازم را برای این گونه مودمها ارائه می کند.

یکی از جالبترین مطالب در مورد ویندوز این است که چگونه این سیستم به آسانی به چاپگرهای شبکه متصل می شود. لینوکس با استفاده از نرم افزاری به نام Samba، این ویژگی را شبیه سازی می کند و اگر با مشکلی مواجه شوید، می توانید پاسخ سوالات خود را در سایت Linuxprinting.org بیابید.

همچنین لینوکس، بسیاری از دستگاههای USB را پشتیبانی می کند اما هیچ راه اندازی برای دوربین PowerShot S 200 از شرکت Canon و اسکنر Scanjet 5470c شرکت HP وجود ندارد. اگر سازنده سخت افزار، راه انداز مورد نیاز شما را نداشته باشد، به سایت www.linuxhardware.org مراجعه کنید. اگر به محصولی نیاز دارید که لینوکس از آن پشتیبانی نمی کند، راحتتر آن است که از ویندوز استفاده کنید.

آینده لینوکس

به دلیل مبهم بودن آینده لینوکس، عاقلانه تر آن است که اشخاصی که از نظر تکنیکی مهارت چندانی ندارند و یا سخت افزاری دارند که لینوکس از آن پشتیبانی نمی کند، همچنان از ویندوز و برنامه های کاربردی آن استفاده کنند.

با آنکه مدت زیادی از ارائه لینوکس می گذرد، اما هنوز خیلی مانده است تا نظر تمامی جهان را به خود جلب کند. ظرف ۲ سال گذشته، شرکت هایی که محصولات لینوکس را می فروختند برنامه های راه اندازی، رابط گرافیکی و خدمات پشتیبانی فنی خود را بهبود بخشیده اند، اما بسیاری از قابلیت های ابتدایی آن همچنان باقی مانده است.

اما لینوکس برای کاربرانی که مهارت کافی دارند و مایلند گزینه های گوناگون آن را امتحان کنند، یک تجربه پردرزشی ثابت، ایمن و ارزان است. لینوکس با بخشهایی که به تازگی در اختیار کاربران گذاشته و با ظاهری

آراسته تر می تواند یک سیستم عامل سطح بالا باشد.

معایب لینوکس

باید یک فرد خبره باشید: توزیع کنندگان تجاری و سازندگان رابط گرافیکی کاربر (GUI)، تسهیلاتی در برخی از برنامه ها ایجاد کرده اند، اما هنوز لازم است بسیاری از روالها به خط فرمان بروند، پیامهای رمزی سیستم را رمزگشایی کنند و یا امکان ویرایش دستی فایل‌های پیچیده پیکربندی را فراهم سازند. اگر حتی نتوانید بخش کوچکی از پیچیدگیهای لینوکس را بیاموزید، باز هم نخواهید توانست کار زیادی در این سیستم عامل انجام دهید.

کمبود پشتیبانی سخت افزاری: گروه طراحان لینوکس، کار تحسین برانگیزی برای پشتیبانی از انواع جدید سخت افزار انجام داده اند. با این وجود، اگر به سازندگان سخت‌افزار در مورد درایورهای لینوکس فشار نیاورید، نسخه لینوکس شما ممکن است هیچ گاه از برخی از دستگاه‌های جانبی پشتیبانی نکند.

نرم افزار درجه دو: می‌توانید هر برنامه سودمند قابل تصویری را برای لینوکس به دست آورید. اغلب آنها رایگان هستند، اما بسیاری از آنها با بهترین برنامه های کاربردی ویندوز یا مکینتاش سازگاری ندارند. مهمترین برنامه های کاربردی لینوکس مانند Star Office، Evolution و GIMP فقط گروهی از ویژگی‌های برنامه های Microsoft Office، Microsoft Outlook و Adobe Photoshop را ارائه می دهند. آنچه آنها ارائه می کنند ضروری نیستند، مگر آنکه به یکی از ویژگی‌هایی که در سایر نرم افزارها وجود ندارد، نیاز پیدا کنید.

اختلال در توزیع: از آنجایی که لینوکس رایگان است، هر شخصی می تواند این سیستم عامل را به صورت بسته نرم افزاری در آورد و آن را بفروشد. زمانی که تصمیم گرفتید لینوکس را امتحان کنید، باید ببینید کدام بسته برای شما مناسب است: Red Hat، Mandrake، SuSE و یا یکی از دهها بسته دیگر. پشتیبانی سخت افزاری این بسته ها متفاوت است و برخی از آنها کاربر پسند نیستند.

مزایای لینوکس

رایگان بودن: اگر چه توزیع کنندگان می‌توانند با افزودن نصبکننده‌ها، کتابهای آموزشی و ارائه سیستم عامل روی چندین CD و یا چندین DVD قیمتی برای لینوکس تعیین کنند و آن را از حالت رایگان خارج سازند اما آنها این کار را نمیکنند. می‌توانید تمامی نرم‌افزارهای نسخه SuSE را به صورت رایگان از وب سایت SuSE دریافت کرده و نصب کنید. هر تعداد کپی که مایل هستید از این سیستم عامل دریافت کرده و منتشر کنید. این نسخه‌ها را در هر تعداد کامپیوتر شخصی که مایلید نصب کنید. تنها هزینه‌ای که باید پرداخت کنید، برای دفترچه راهنما، پشتیبانی فنی از طریق تلفن و یک بسته نرم‌افزاری جالب به همراه دیسک‌های مربوطه است.

سازگاری: توزیع کنندگان لینوکس مانند SuSE می‌توانند برای مخاطب قرار دادن گروه خاصی از کاربران، نسخه لینوکس خود را سفارشی کنند. برنامه‌نویسان می‌توانند کد منبع آن را تغییر دهند تا مطابق با نیازهای آنان باشد و این نرم‌افزار را مجدداً به صورت رایگان توزیع کنند. نتیجه این کار، سیستم عاملی است که می‌تواند به طور کامل سفارشی شود و برای انجام کارها به یک شیوه خاص محدود نمیشود.

امنیت بالا: لینوکس اغلب قربانی ضعف‌های امنیتی شبکه نمی‌شود و زمانی هم که این گونه شود، معمولاً بسیاری از برنامه نویسان لینوکس، با عرضه برنامه های ترمیمی این مشکل را ظرف ۲۴ ساعت بر طرف می کنند. با این حال لازم است کاربران باز هم این برنامه های ترمیمی را از شبکه دریافت کرده و استقاده کنند. نویسندگان ویروس هنوز لینوکس را هدف اصلی خود قرار نداده اند.

راهنمایهای Online متعدد: اگر نمی‌توانید پاسخ سوالات خود را در مورد لینوکس در اسناد ضمیمه آن بیابید، می‌توانید صدها پرسش و پاسخ، دستورالعمل و پیام را در وب پیدا کنید.

یک سیستم عامل سازگار با تمامی سیستم‌ها: تمامی نسخه‌های لینوکس، در کلیه سیستم‌ها از ۴۸۶ با حجم حافظه ۸ مگابایت گرفته تا مجموعه ای از سرورهایی با سرعت بالا، اجرا میشود. اگر چه نسخه های متفاوت

لینوکس برنامه های کاربردی مختلفی را اجرا میکنند، اما در جایی که مایکروسافت دستگاهها را به علت نداشتن حداقل ملزومات سیستم برای نصب ویندوز تنها می گذارد، لینوکس با آنها سازگار است.

امکان استفاده کاربران متعدد از یک کامپیوتر شخصی در حالی که ویندوز از ریشههای عمیق تک کاربره MS-DOS دوری میکند، قابلیت کسب کرده تا میزبان چندین کاربر باشد که هر کدام از این کاربران، دارای کنترلهای امنیتی ورود به سیستم و دسترسی به فایلها هستند. ویندوز با کمک نرم افزارهای اضافی حتی می تواند به چندین کاربر راه دور امکان دهد تا به طور همزمان به سیستم متصل شوند. با این حال، لینوکس به صورت عادی هم از چندین کاربر و اتصالات همزمان پشتیبانی می کند

فراوانی گنج کننده پانلهای کنترل

لینوکس چنان مجموعه در هم برهمی از اجزا را در اختیار می گذارد که دشوار می توان مکانی مناسب برای عیبیابی و پیکربندی یافت. رابط های GUI لینوکس، یک پانل کنترل دارند و برنامه های آمانند Yast از شرکت SuSE نیز گاهی اوقات پانل کنترل مخصوص به خود را دارند. تقریباً همه چیز در لینوکس، از جمله خط فرمان، قابل پیکربندی است که امکان دارد کاربران جدید ندانند از کدامیک استفاده کنند. ویندوز، تقریباً تمامی ملزومات را در پانل کنترل خود ارائه می کند، اما مستند سازی ضعیف، مانع ابزارهای قدرتمند خط فرمان آن می شود.

رابط گرافیکی کاربر با قابلیت سفارشی شدن در لینوکس

اغلب نسخه های لینوکس به شما امکان میدهند تا از بین دو رابط گرافیکی KDE و Gnome یکی را انتخاب کنید. این ویژگیهای اشتراکی برای کاربران ویندوز آشنا هستند، مانند دکمه Start در گوشه های از صفحه، که از طریق آن می توانید برنامه ها را اجرا کنید و یک آیکون سطل آشغال روی دسک تاپ که فایلهای حذف شده در آن جای داده می شوند. در سخت افزارهای قدیمیتر، می توان لینوکس را بدون نیاز به رابط گرافیکی کاربر و یا با یکی از رابط های گرافیکی متعدد آن اجرا کرد. ویندوز دارای یک رابط گرافیکی کاربر است که برای تمامی سیستمها به کار می رود. هیچ یک از برنامه های کاربردی ویندوز -حتی ابزارهای خط فرمان -در خارج از رابط گرافیکی کاربر ویندوز اجرا نخواهند شد و این امر موجب می شود که ویندوز XP در سیستمهای قدیمی تر و کندتر، غیر قابل استفاده باشد.

سید رضا تقوی شهری